

UCHWAŁA NR 127/XVII/20
RADY GMINY RUTKI

z dnia 15 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Rutki na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Rutki na rok 2021 zgodnie z załącznikiem, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

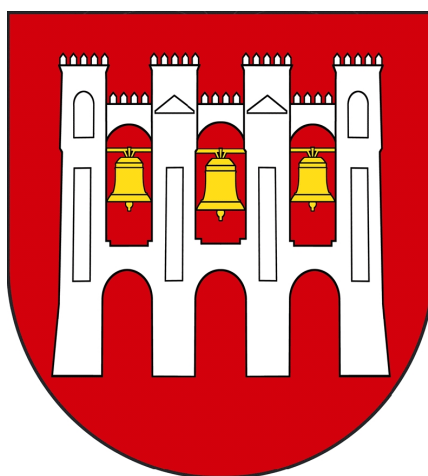
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Paweł Kowalewski

Załącznik do uchwały Nr 127/XVII/20
Rady Gminy Rutki
z dnia 15 grudnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W GMINIE RUTKI
NA ROK 2021

Rutki-Kossaki, grudzień 2020r

I. WSTĘP

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy dotyczące alkoholu mają szczególne znaczenie. Wynika to głównie z rozmiarów szkód alkoholowych. Nadużywanie alkoholu to poważny problem społeczny, który powoduje szereg szkód ekonomicznych, zdrowotnych i społecznych, takich jak: pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i fizycznego, rozpad więzi rodzinnych, międzyludzkich, zakłócenie porządku i bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, wypadki drogowe, przestępczość itp. Waga problemu wymaga podjęcia działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Uchwalany jest corocznie przez radę gminy i uwzględnia zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich. Realizacja zadań zawartych w Programie będzie przebiegać w sposób dostosowany do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych zadań poprzez wykorzystanie posiadanych zasobów instytucjonalnych i osobowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok tworzony jest w oparciu o Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 i określonego w nim celu operacyjnego nr 2: profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMU W GMINIE

Gmina Rutki położona jest w centralnej części województwa podlaskiego, w powiecie zambrowskim – jako gmina wiejska. Według danych Gminę Rutki zamieszkuje 5545 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały 5506 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy 39 (stan na dzień 01.12.2020r.).

Diagnoza lokalna stanu problemów w Gminie Rutki dokonana została w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutkach. Według stanu na dzień 01.12.2020r. z różnych świadczeń pomocy społecznej ogółem skorzystało 134 rodzin. Głównym powodem przyznawania pomocy było w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietność. Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie na dzień 30 listopada 2020 z terenu gminy Rutki było 111 osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w tym 49 kobiet i 16 osób z prawem do zasiłku, długotrwale bezrobotnych 54 osoby, bezrobotni w wieku do 25 roku życia 14 osób, powyżej 50 roku życia 33 osoby.

Bezrobocie to najpoważniejszy problem społeczny, który niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek jakości życia ze względu na negatywne konsekwencje przekładające się wprost na budżet domowy, ale również takie zjawiska jak: bezradność, brak motywacji do kolejnych poszukiwań na rynku pracy, brak poczucia własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje przyczyniają się do częstszego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy alkoholowe, a w przypadku kontynuowania tego typu zachowań niechybnie prowadzi do uzależnień.

Na terenie Gminy Rutki coraz częściej można zaobserwować w rodzinach negatywne zjawiska,

takie jak przemoc w rodzinie i uzależnienia. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rutki na dzień 03.12.2020 r. w 20 przypadkach wszczęto procedurę "Niebieskie Karty". W 15 przypadkach osobami, wobec których istniało podejrzenie, że osobami dotkniętymi przemocą były kobiety. W większości rodzin przyczyna przemocy było nadużywanie alkoholu przez sprawcę przemocy.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rutkach wynika, że według stanu na dzień 01.12.2020r. Komisja rozpatrzyła 17 wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego. W przypadku 4 osób skierowano na badania przez lekarzy biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W przypadku stwierdzenia uzależnienia skierowano wnioski do sądu o leczenie odwykowe.

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, ważne jest skoordynowanie działań instytucji, organizacji, a także społeczności lokalnej mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu oraz integrację społeczną osób uzależnionych.

III. CELE PROGRAMU

§ 1. Przyjmuje się następujące cele programu:

1. Ograniczenie zjawiska nadużywania alkoholu.
2. Wspieranie rozwoju programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
3. Leczenie i profilaktyka osób uzależnionych.
4. Podnoszenie społecznej świadomości mieszkańców gminy na temat skutków uzależnienia.

IV. ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Działalność informacyjna w zakresie korzystania z profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w instytucjach i poradniach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Wspieranie działalności placówek leczenia odwykowego.
3. Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych i pomocą osobom uzależnionym (placówki odwykowe, grupy pomocowe, kuratorzy sądowi, poradnie, placówki oświatowe).
4. Działalność informacyjna na temat funkcjonujących grup samopomocowych.
5. Pokrywanie kosztów postępowanie sądowego oraz finansowanie opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
6. Wspieranie rozwoju profesjonalnych programów terapii uzależnienia w placówkach leczniczych.
7. Zadań z zakresu zdrowia publicznego obejmują:
  1. monitorowanie i ocenę stanu zdrowia społeczeństwa, zagrożeń zdrowia oraz jakości życia związanej ze zdrowiem społeczeństwa;

2. edukację zdrowotną dostosowaną do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych;
3. promocję zdrowia;
4. profilaktykę chorób;
5. działania w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji;
6. analizę adekwatności i efektywności udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;
7. inicjowanie i prowadzenie:
  - działalności naukowej w zakresie zdrowia publicznego,
  - współpracy międzynarodowej dotyczącej działalności naukowej w zakresie zdrowia publicznego;
8. rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego;
9. ograniczanie nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych;
10. działania w obszarze aktywności fizycznej.

§ 3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Działalność informacyjna dotycząca możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i prawnego dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.
2. Kierowanie spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego, Prokuratury w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie.
3. Pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z Zespołem Interdyscyplinarnym i instytucjami świadczącymi specjalistyczną pomoc.
4. Podejmowanie działań w ramach pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, w związku z procedurą „Niebieskie Karty”.
5. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych podnoszących kompetencje przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy stanowiących integralny element i uzupełnienie całorocznej pracy z dziećmi.
7. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, wykonanie usługi remontowej pomieszczeń wykorzystywanych na posiedzenie GKRPA i punktu konsultacyjnego.

§ 4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- 1 Realizowanie, finansowanie lub dofinansowanie dla dzieci, młodzieży, ich rodziców

oraz innych osób dorosłych profesjonalnych programów profilaktycznych oraz programów autorskich, dotyczących profilaktyki uniwersalnej , selektywnej, wskazującej.

- 2 Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież szkolną.
- 3 Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych :
  - 1) festyny, obchody lokalnych dni;
  - 2) projekcje filmów i przedstawienia teatralne o uzależnieniach;
  - 3) konkursy i olimpiady szkolne przeprowadzane na terenie gminy oraz udział dzieci i młodzieży w konkursach, olimpiadach okręgowych z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 4 Dofinansowanie działań będących elementem profilaktyki, t.j. wyjazdów promujących zdrowy, trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież: np. z okazji Dnia Dziecka, przedstawień i spektakli teatralnych, kinowych.
- 5 Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 6 Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez m.in. udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach, zakup i przekazywanie materiałów edukacyjnych, broszur, ulotek, prowadzenie systemu informacji, zakup materiałów biurowych.
- 7 Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako integralnego elementu programu profilaktycznego.
- 8 Organizowanie, dofinansowanie obozów, kolonii, wycieczek młodzieży mających charakter wypoczynkowo -profilaktyczny.

§ 5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. Współpraca z organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.
2. Współdziałanie z instytucjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
3. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
4. Udział i pomoc w organizacji spotkań środowiskowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Współdziałanie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w udzielaniu pomocy materialnej, prawnej oraz pomocy z zakresu pracy socjalnej dla rodzin z problemem alkoholowym.
6. Współdziałanie i dofinansowanie działań organizacji pozarządowych w zakresie wyjazdów i działań środowiskowych o charakterze profilaktyczno- edukacyjnym dla młodzieży z

terenu Gminy Rutki.

§ 6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 7. Pozostała działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy. Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu. Prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami wezwanymi na posiedzenie komisji, wobec których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Skierowanie na badanie – jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się na dobrowolne poddanie się leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie potwierdzają, że kontynuowanie postępowania jest uzasadnione, to wskazane jest skierowanie jej na badanie przez biegłych (psycholog lub specjalista psychoterapii uzależnień i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy);
3. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (art. 26 ust. 3 ustawy), do której należą: opinia wydana przez biegłych, protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą do komisji przypadek nadużywania alkoholu, protokół z rozmowy z osobą uzależnioną od alkoholu (o ile do takiej rozmowy doszło), inne informacje w sprawie.
4. Składanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy).
5. Wydawanie opinii dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Dokonywanie doraźnych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Zabezpieczenie bezpieczeństwa podczas prac GKRPA w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego może odbywać się praca zdalna komisji i w ramach tych zadań można zakupić laptopy, telefony komórkowe, mikrofony, słuchawki, materiały biurowe, ponieść koszt oprogramowania i prace informatyka. Dla osób wykonujących pracę i spotkania z bezpośrednim kontaktem z osobami zaproszonymi w ramach realizacji gminnego programu zakup środków ochrony osobistej.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 8. Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu komisji w oparciu o listę obecności ustala się następująco:

1. Dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Dla członków Komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

§ 9. Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym Programie.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

§ 10. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców.

§ 11. Wójt sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.

§ 12. Komisja sporządza sprawozdanie z realizacji programu za rok 2020 i przedstawia go Wójtowi oraz Radzie do 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

§ 13. Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy.

1. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Posterunku Policji w Rutkach.
3. Dyrekcji, nauczycieli i rodziców uczniów szkół z terenu gminy.
4. Domu Kultury w Rutkach – Kossakach.
5. Sądu Rejonowego w Zambrowie Wydział Rodzinny i Nieletnich.
6. Parafii Rzymskokatolickiej w Rutkach,
7. Poradni Uzależnień i Współuzależnień w Zambrowie,
8. Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,
9. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Przewodniczący Rady

Paweł Kowalewski